גמ' ג) [לקמן ט.] 3) ע"ז יד: שבת לג. [פסחים נג.] ג) גיטין מג. רש"י ד) הכהורה לומו עובד כו' שאכל הוא לעובד כוכבים כו' ל"ק ס"ב בס"ב ל"ק ה) של עובד כוכבים כו' ל"ק ו) שאסרה לעובד כוכבים ומתן לו בקבלה הס"ד ל"ק ז) נמו ל"ק תוס' ח) ל"ג נפקי כולה ושופתן רמ"ח והכ"ק גורם נפקי כולה כדאמרי' גבי שותפות של עובד כוכבים לפוטר כו' ט) במוכר ל"ק י) כלן שייך מן דהוה מלי למימני עד הא הס יא) לו המוכר ל"ק יב) ל"ל מי שמעע ממתני' יג) תני כלור ל"ק יד) דקאמר בקבך ל"ק טו) מפיסרלל ל"ק טז) [לקמן ג.] לשיטתיך ל"ק יז) של לא קדוש ל"ק יח) [לף ט.] כ) דלא ל"ק כלל) [מס' ע"ז יד: טו.]

הלוקח עובר חמורו. וכלור הוא ועדיין הוא בתעי לתו והאי לנקט תמור ולא נקט פרה מפרש בפירקא תניא (לקמן יג.) לחיידי דזוטרא מילי לפטור ממור פסיק ושדי ליה וכל לינך פירקין מיירי בכלור בהמה טהורה: **אע"פ שאינו רשאי.** כדתניא בתוספתא ע"ז (ד' יד:) וכל"מ ד] אין מוכרין להס בהמה גסה מפני שעושה הא מלאכה בה בשבת: **והמשתתף לו.** אומרין מעות אין שניהס וקונין בהמה: **והמקבל** (ג) **בהמה ממנו.** שהממונה של עובד כוכבים ויראל מקבלה שיהו חולקין בוולדות לבל גוף הממונה לעובד כוכבים: **פטור מן** ז]**הכבורה.** שס לוחו עובר שקנה מן העובד כוכבים או שמכר לעובד כוכבים בכור הוא שיהו קדוש הוחיל ויש חלק לעובד כוכבים בו או בחמו: **שנאמר.** (במדבר ג)אז שקדשתי לי כל בכור בישראל לבל לא בלחרים עובדי כוכבים: **גמ'** ח] **מייתי לה לקדושה.** שהרי שותפת בשבת וכיון דמעיה עדיף ליכא למיקנסיה: **אימא ליקנסיה.** לפדות העובר מן העובד כוכבים וליתנו לכהן: **מדרבי יהודה.** דלמר לקמן המקבל בהמה מן העובד כוכבים מעלין לוחו בשוויו וונתן מלי למיל לבהן: **ועיקר בהמה.** גוף בהמה ומלי ולדות: **דלמא אתי לאיחלופי בבהמה אחריתי.** שלין לעובד כוכבים חלק בה ולא בוולדות ויתני למיקנסיה: **תנן התם.** בפרק ע"ז (דף יד:): **רבי יהודה מתיר בשבורה.** למכור לעובד כוכבים בהמה שנשברו רגליה ובמקום שלא נחשדו על הרביעה וכן בחירת מתיר בסוס שלין עושין בו מלאכה ביהס השבת: **ועובר נמי שבור הוא.** שלל מלאכה: **או דלמא שבורה לאו היינו אורחה.** דבהמה להיות שבורה הלבך דבר מידוס הוא ולא אתי לאיחלופי ולהתיר מכירת שלמה: **ת"ש.** דמיירי בעובד וקתני אינו רשאי משום מלאכת שבת: **וליטעמיך המשתתף לו.** לקתני בפשיטו לעניו בכורה דפטור ולא קתני ר' יהודה מתייר ה"ג לא פליג והא קא חזיון לקתן בפרק בשמעתין דפליג בהך בריימתא: **רבי יהודה אומר המקבל בהמה בו'.** וילדה בכור: **מעלין.** שמין: **ונותן חצי דמיו לבהן.** שלל קדושת הגוף לא לקרב למזבח הואיל וחלין לעובד כוכבים: **והנותן** ו] **לו בקבלה.** שמי לא קדוש קדושת הגוף הואיל וחלין ח)לעובד כוכבים פטור מן הבכורה והא דיהיב כל דמיו לבהן קתני הוא שקונסין אותו לפי ו)שמכרה לעובד כוכבים והעותן לו בקבלה אף על פי שאינו רשאי ז)(לתנו לו) לעובד כוכבים שמתנה: **קונסים אותו.** הואיל ולא חס לדברי חכמים: **מאי** מעבר מדכתיב מעבר דגבך ממעטו להו מע"ג דלא כתב בישראל: ט] **מייתי** לה לקדושה. פ"ה שהרי שותפת בשבת וכן מפקע לה מקדושה שהעובד כוכבים עושה בה מלאכה בשבת ומשום לה משמע כן דלא קדושת בכורה להשיה יט)דרב מרי בר רחל דלכל מיותיה משום דמפקע להו מקדושה דהוה מקני מודנייהו לעובד כוכבים ומע"ג דלעולם חס הולך אחר השיך ומלי לקדושה פעמים שהעובר נקבה ומייתי לה לקדושת בכורה שולך אובר קדוש בבכורה ולא טעם דמייתי לקדושה מלי למימר דלא שייך למיקנסיה כיון דליכא הפקעה ולא דמי למוכר דליכא הפקעה דלא ניחא ליה למימר דחפילו בשאת קדושה ליכא ועוד מלי למימר טעם אחר מי תנא לוקח משום דלא עבד איסורא אבל מוכר דעבד איסורא דקתני מע"פ שאינו רשאי לאפוקי מדרבי יהודה. דלא קתני הכא אפילו בשותפות עובד כוכבים ומכל מקום לא קתני הכא משום דלא שייך למיקנסיה בשותפות דלא שייך למיקנסיה

עין משפט
נר מצוה

ד א מיי׳ פ״ט מהלכות שופטין הלכה י׳ סמ״ג עשין פב טוש״ע י״ד סי׳ קמז סעיף ג וטור ש״ע מ״מ סי׳ קעו סעיף ג״א וטוש״ע ס״ח סי׳ קעו:

ה ב מיי׳ פ״ד מהלכות בכורות הלכה ג טוש״ע י״ד סי׳ שכ סעי׳ ג:

רבינו גרשום

מאי לאו. הא דקתני קונסין לאו אעובר קאי ומשום דאינו רשאי אלמא דר׳ יהודה סבר דאסור למכור עובר לעובד כוכבים הואיל דהיינו אורחיה: אבהמה קאי. דקונסין אותו אבל עובר רשאי למכור: והא עד עשר בדמיו קתני. דמשמע דמי עובר: תני דמיה. דמשמע של בהמה: ואי בהמה קא בעית למימר כל דמיה: כהן מאי עבידתיה בבהמה עצמה אמאי יהיב ליה כל דמיה. אלא לאו אעובר קאי: לא לעולם סבירא ליה בעלמא דמוכרין עובר לעובד כוכבים דכשבור הוא והכא מאי שנא דקתני קונסין דמשמע נמי אעובר כגון דיהב ליה לעובד כוכבים בהמה מעוברת לפטומה דלכי מיפטמה לה ליזבנו וליחלקו דמיה דהשתא אבהמה גופה קנסי ליה ומיגו דקנסי ליה כו׳. והיינו ונותן כל דמיו לכהן אבל בעלמא שרי לזבוני לעובד כוכבים: והאי נמי כיכול להתרפאות דמי דלכשיגדיל חזי למלאכה ש״מ דעובר אסור למכור לעובד כוכבים לר׳ יהודה: איכא דמתני לה. הא דר׳ יהודה אמתניתין ולא בעי לה מיבעיא: לימא מתני׳ דלא כר׳ יהודה דמדשרי ר׳ יהודה בשבורה ה״ד דשרי נמי אעובר וכשבור דמי: אפילו תימא ר׳ יהודה. ובשבורה (שרי אסר) [הוא דשרי] דלאו היינו אורחיה כדאמר ליעל אבל בעובר אסר דהיינו אורחיה למיהוי כשבור עד שהוא במעי אמו אבל לבסוף חזי למלאכה ואסור: מכר בהמה. שאינה מעוברת לעובד כוכבים לעובריה שיהיו העוברין של שניהם: תיבעי לתרוייהו דהכא לא מזבן לא בהמה עצמה ולא עובר דאכתי לא מיעברה: בשבורה דלא אתיא לאיחלופי בשלמה: אבל [שלמה]. היכא דזבין בהמה לעובריה דבהמה גופה שלמה היא ואתי לאיחלופי במכירה שלמה אחריתי שלא לעובריה לחלוטין ואסר: או דלמא ומה שבורה דפסקה מיניה. דלחלוטין מזבנה לעובד כוכבים דאע״ג דאיכא למיחש אטו מכירה חלוטה אחר דשלמה אפי׳ הכי שרי: וכ״ש שלימה לעובריה דלא פסקה מיניה דלא מזבנה לגמרי דשרי או דלמא לרבנן ומה שבורה דלא אתי לחלופי בשלימה אפי׳ הכי אסרי רבנן דלמא אתי לחלופי מכירה חלוטה דשלמה אטו מכירה חלוטה דהא וכ״ש שלמה לעובריה דאתי לחלופי שלמה בשלמה ומיחש לחלוטין וקא ס״ד מאן דאסר (שלימה) [בהמה] לעובר׳ דלמא אתי לאיחלופי בבהמה אחריתי לחלוטין וה״ה דאוסר נמי למוכרה לעובד כוכבים לגיזה ולחלבה דאיכא למימר נמי דלמא אתי לאיחלופי הא מכירה דשלימה אטו שלימה אחריתי דחלוטין: ושנם דרבנן משו״ה. ומי מצית אמרת דהאי דקא אסרי רבנן בשלימה משום דאתיא לאיחלופי ומי תלי טעמא באיחלופי: אמרו לו לר׳ יהודה אמאי קא שרית בשבורה והלא מרביעין עליה ויולדת. ונמצא דבהמה (גופה) [נסה] שלמה מכר לו אלמא דטעמייהו דרבנן דאסרי משום עובר הוא משום דאסור למכור עובר לעובד כוכבים ולא משום איחלופי וכיון דלא חיישינן לאיחלופי אלא משום עובר ש״מ לגיזה ולחלבה שרי בשבורה ולעולם טעמא דרבנן דחיישי לאיחלופי והם הכי אסרי לגיזה ולחלבה והכי קאמרי ליה וכר׳ מ״ש קא שרית בשבורה כמאן דזבנה ניהליה לשחיטה דמי דמיד נוחרה וליכא דידע דזבנה לעובד כוכבים ולא אתי לחלופי מכירה חלוטה למכירה חלוטה דהא מיד נוחרה וליתה בעין ודאי ליכא למימר הכי דמיד נוחרה. (אבל אם) [דהלא] משהי לה כדי להרביעה שתלד וכיון דמשהי לה אתי לחלופי אטו מכירה חלוטה ואמאי קא שרית הא אינו נוחרה: ואמר להן ר׳ יהודה לכשתלד. כלומר כשתראו שום שבורה בעולם שילדת תימרו לי מ״ט שרית בשבורה דהדאי אינה יולדת: דלא מקבלה זכר. משום דשבורה היא ואינה יכולה לסובלו הלכך שרי ר׳ יהודה דלא חייש דלמא משהי. לה לצורך וולדות. אבל שלמה לעובריה לר׳ יהודה עדיין תיבעי לך: ולא קתני אנותן לו בקבלה אע״פ שאינו רשאי מדלא תני הכי ש״מ דסבירא להו לרבנן דמוכר בהמה לעובר דקבלה היינו למחצית שבח וולדות והיינו בבהמה לעובריה: וליטעמיך המשתתף. דלא קתני אע״פ שאינו רשאי הכי נמי דרשאי להשתתף: ולא ישמע על פיך. שלא תבקש בפיך שישבע לך בעבודה זרה שלו: אלא תנא במכירה אע״פ שאינו רשאי וה״ה לשותפות. דאינו רשאי להשתתף לו וה״ה בקבלנות דאינו רשאי ליתן לו בהמה בקבלנות דהמוכר בהמה לעובר לרבנן: ומאי שנא מכירה דנקט. דגבי מכירה קתני אע״פ שאינו רשאי דעיקר איסורא במכירה היא להכי תנא בה דאינו רשאי וה״ה לכולהו: שיד העובד כוכבים באמצע שיש לו שום חלק בה:

מאי לאו אעובר. פי׳ ואיירי בבהמה מעוברת. לפ״ז בהמה פי׳ ולא איירי בעובר אלא בבהמה לעוברה וכן משמע לקמן גבי בעיית דבהמה לעוברה מהו ובעי למיפשט מהכא דלמסור דקתני מאי לאו אבהמה ס״מ דאי אבהמה קאי איירי בבהמה ולכתורה לא איירי בבהמה לעוברה דל״ל מאי פריך והא דמיו קתני ליימא דקאי אעובר וכי תימא דמשמע ליה דקאי אבהמה ס״ל לקמן נמי לילוק הכי אלא הכא איירי בבהמה לפטומה כדמסיק לקמן (ו)לעוברה:

דלא מקבלת זכר. לפ״ז מטעם טרפות מדלמר פרק אלו טריפות (חולין דף מ:) גבי ר״ש [בן אלעזר] שהיה עסקן בדברים וילמיז קסבר ר׳ יהודה טריפה יולדת ומשמת ואית ספרים דלא גרסי יולדת שאין טורך שם גלידה אלא כמה שמשמת ומ״מ מסתבר הכא דלפילו מן המלכוה ומטה שרי רבי יהודה משום דלא מקבלה זכר(ז):

ולטעמיך המשתתף לו כו׳. מקבלה לפ״ז שייך להקשות למיתסר משום שותפין דלא אמי בקבלה כל כך לידי שבועה ודוקא נקט שותפות מדל שלר משא ומתן לפ״ז לסור: **אסור לאדם שיעשה שותפות עם העובד כוכבים.** הא תניא פ״ק דמסכת ע״ז (דף כב.) ישראל ועובד כוכבים שקבלו שדה בשותפות וכן עובדת לעובד כוכבים וטול שני עלה וישראל טול שני היתר ואמר פרק הזהוב (חולין דף קלג.) המשתתף עם עובד כוכבים לריך שיטעום כל הני עובדא פליגי אתנאי דתמלול: **שמא** יתחייב לו עובד כוכבים שבועה. מכאן מוסר רבינו שמועה שבעל פה ע״ו ור״ת מתיר מפני שהוא כמעיל מידם דתניא פ״ק דמס׳ ע״ז (דף ו:) מלוה על פה גוזין מהן מפני שהוא כמעיל מידם מע״ג לחזיל ומודה ויש לחלק בין ספק לודאי עוד מייתי ר״ת לריה מהתיא דפרק [בתרא] דמגילה (דף כח.) דאמר מבוה בר מיהי תיתי לי דלא עבדי שותפות עם עובד כוכבים ותי מסור מתי רבותיה וכן פר״ת שלא היו נזהרים משלא שעורות מדאמר פרק כל כתבי (שבת דף קיח:) תיתי לי דקיימית ג׳ שעורות משמע שכולן לא היו נזהרים בהן עוד פר״ת בזמן הזה כולן נשבעים בקדשים ואין מופסין בהם אלהות ומע״פ שמכירין [עמהם] שם שמים (ח)וכוותם [לד״ה מ״מ] אין זה [שם] עבודת כוכבים כי דעתם לשם עושה שמים וארץ ומע״ג שמשתתף ס״ל ודבר אחר אין כאן לפני עור לא אתן מכשול דבני נח לא הוזהרו על כך ולדידן לא משכחת איסור בגרס שיתוף(ט):

דעיקר מבירה. פרש״י דעיקר איסור הוא המכירה משמע שרוצה לומר שעיקר האיסור הוא המכירה וקשה הא שותפות לא מיתסר משום מכירה אלא דשמעינן לה דשמואל ול״ל עיקר איסור הפשוט הוא מכירה כדתנן פרק קמא דמס׳ ע״ז (דף יד:):

ורבי

מאי לאו אעובר לא אבהמה והא דמיו קתני תני דמיה והא נותן כל דמיו לכהן קתני ואי בהמה כהן מאי עבידתיה הכא במאי עסקינן כגון דיהיב ליה אבהמה מעברתא לפטומה דמיגו דקנסינן ליה אעובר אמר רב אשי ת״ש (ו)רבי יהודה מתיר בשבורה מפני שאינה יכולה להתרפאות הא יכולה להתרפאות אסר והא עובר נמי כיכול להתרפאות דמי שמע מינה ואיכא דמתני לה אמתני׳ והמוכר לו אע״פ שאינו רשאי לימא מתני׳ דלא כרבי יהודה דתנן רבי יהודה מתיר בשבורה אפילו תימא רבי יהודה שבורה לאו היינו אורחיה עובר היינו אורחיה: ת״ש רבי יהודה אומר המקבל בהמה מן העובד כוכבים וילדה מעלין אותו בשויו ונותן חצי דמיו לכהן והנותן לו בקבלה אע״פ שאינו רשאי קונסין אותו עד עשרה בדמיו ונותן כל דמיו לכהן מאי לאו אעובר לא אבהמה והא דמיו קתני תני דמיה והא נותן כל דמיו לכהן קתני ואי בהמה כהן מאי עבידתיה הכא במאי עסקינן כגון דיהיב בהמה מעברתא לפטומה דמיגו דקנסינן ליה אבהמה קנסינן ליה אעובר אמר רב אשי ת״ש ר׳ יהודה מתיר בשבורה מפני שאינה יכולה להתרפאות הא יכולה להתרפאות אסור והאי נמי כיכול להתרפאות דמי שמע מינה איבעיא להו מכר בהמה לעובריה מאי תיבעי לר׳ יהודה תיבעי לרבנן תיבעי לרבי יהודה עד כאן לא קא שרי ר׳ יהודה אלא בשבורה דלא אתיא לאיחלופי אבל שלמה דאתיא לאיחלופי אסר או דלמא ומה שבורה דפסקה מיניה וכל שכן שלמה דלא פסקה מיניה תיבעי לרבנן עד כאן לא קאסרי רבנן אלא בשבורה דפסקה מיניה אבל שלמה דלא פסקה מיניה שרו או דלמא ומה שבורה דלא אתיא לאיחלופי אסרי וכל שכן שלמה דאתיא לאיחלופי וטעמא דרבנן משום הכי הוא והתניא אמרו לו (ז)לרבי יהודה והלא מרביעין עליה ויולדת אלמא משום עובריה הוא הכי קא״ל טעמא דידן משום דאתיא לאיחלופי בבהמה אלא את מ״ט שרית משום דאין יכולה להתרפאות כמאן דזבנה לשחיטה דמי והלא מרביעין עליה ויולדת וכיון דמרביעין עליה ויולדת משהא לה ואמר להו לכשתלד דלא מקבלת זכר תא שמע והנותן לו בקבלה ולא קתני אע״פ שאינו רשאי וליטעמיך המשתתף לו דלא קתני הכי נמי דרשאי והא (ח)אמר אבוה דשמואל אסור (א)לאדם שיעשה שותפות עם העובד כוכבים שמא יתחייב לו שבועה ונשבע לו בשם עבודת כוכבים שלו והתורה אמרה (א)לא ישמע על פיך אלא תנא מכירה והוא הדין לשותפות ה״נ תנא מכירה והוא הדין לקבלנות ומאי שנא מכירה דנקט דעיקר מכירה היא תא שמע (ז)רבי יהודה אומר המקבל בהמה מן העובד כוכבים וילדה מעלין אותו בשויו ונותן חצי דמיו לכהן אע״פ שאינו רשאי קונסין אותו עד עשרה בדמיו ונותן כל דמיו לכהן (ט) וחכמים אומרים (כ)כל זמן שיד עובד כוכבים באמצע פטורה מן הבכורה

מאי

מאי לאו אעובר. קשה לריצו דקאמר לעיל: כהן מאי עבידתיה. בבהמה גמי ולמאי לעובר: לא. לעולם מהכא לא תפשוט להכא דמאי עסקינן כגון דיהיב ליה בהמה מעברתא לפטומה וליטול מלי בהמה אין בפשוט בין בוולדות למיגו דקנסינן וכו׳ אבל מי זכין ליה עובר לתוליה לא: **שאינה יכולה להתרפאות.** ולעשות מלאכה בשבת: **מתיר בשבורה.** ועובר דומיא דשבורה: **היינו אורחיה.** ולא שבור הוי: **בהמה לעובריה.** כגון שעדיין לא נתעברה ומכר לו כל הוולדות שעתידין להתעבר ובהמה עלמה לא מכר לו: **מהו.** לקונסו לפלוטה משום מוכר בהמה לעובד כוכבים: **דאתי לאיחלופי.** להתיר מכירת שלמה: **דפסקה מיניה.** שלא שייר בה לעלמו כלום משמכרה: **וכ״ש שלמה.** כי הלי גוונא לא פסקה מיניה שהרי שייר לעלמו גוף הבהמה ולי משום עוברין ליכא למיחש שהרי לא נתעברה עדיין ולא כלום מכר לו ולכשיבקע נרשום עובד כוכבים בס בניס: **דפסקה מיניה.** ומכירה מלוטה היא ואתי לאחלופי ולהמיר מכירה מלוטה שלמה אבל הכא לא פסקה מיניה שהרי לעלמו שייר בה גוף הבהמה: **וכל שכן שלמה דאתיא לאחלופי.** במכירה מלוטה של שלימה אחרת: **משום הכי הוא.** בתמיה לתיעטיך עליה. על המשכורה: **אלמא טעמא דרבנן משום עוברין.** מיפשוט מינה לרבנן אסור למכור לעובד כוכבים בהמה לעובריה ולר׳ יהודה מותר: **לעולם טעמא דרבנן משום איחלופי.** ותיעטיך למיבעי ליה כיון דלא פסקה מיניה ליכא למימר דלא אתי לאיחלופי במכירה גמורה וכי קאמרי ליה רבנן לר׳ יהודה: **במאן דזבנה לשחיטה דמי.** וליכא למיחש לאיחלופי דמאן דמזי ידע דלא מזדין ליה דלא לאמיטה ולא אתי (ט)לזבוני בהמה דלא לאמיטה: **משהא לה.** לגורך וולדות ומאן דמזי לה בניס העובד כוכבים לסוף שנה או שמיט סבר מותר למכור בהמה לעובד כוכבים דלא לאמיטה: **ת״ש.** מממני׳: **ולא קתני אע״פ שאינו רשאי.** אלמא מותר למכור בהמה לעובדין היא שאין מוכר קבלה מכירה לעובדין היא שאין העובד כוכבים דלא בוולדות דקס״ד דלא פליג עובד כוכבים בשבת פטיממ בהמה: **על פיך.** בהגרמת פיך: **תנא במכירה.** אינו דאמי והוא הדין לכולהו: **ומאי שנא מכירה דנקט.** בה אינו דאמי ולא נקטיה בחדא מהנך: **דעיקר מכירה היא.** עיקר איסורא הוא מכירת בהמה:

מאי

מסורת
הש״ס

גמ׳ ב) [ע״ז טז.] ג) ע״ז טז. ג) סנהדרין סג: ד) [סנהדרין סג] רש״י ה) [מכות כ״ק תוס׳ ו) ד״ה לתייני לעובדה ז) [ועי׳ היטב בתוס׳ חולין מ: ד״ה ולמאן] ותוספות ע״ז טז. ד״ה מלמא] ט) [בתוס׳ סנהדרין סג: מבוא״מ על נכון] י) [ועי׳ היטב תוס׳ מגילה כח. ד״ה מימי ותוס׳ סנהדרין סג: ד״ה מסור]

תורה אור

גמ׳ א] וְכִכֹּל אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמְרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל פִּיךָ:

(שמות כג, יג)

שיטה מקובצת

ט] מאי לאו אעובר קאמר דקונסים אותו לפרותו דלא יפה עשה שמכר לעובד כוכבים ונותן דמי העובר לכהן וקאי אנותן לעובד כוכבים בהמה מעוברת בקבלה שיחלוקו הולדות ולא קאי אבהמה כי אם אעוברה ובהמה כולה דישראל היא ט)ובהמה דמפקיע׳ שאינה שובתת בשבת א״נ דס״ל דמוכר בהמה לעוברה דמבעיא לקמן אי אסור אי מותר בין לר״י בין לרבנן ס״ל דאסור ומשום בהמה קאמר אינו רשאי ומיירי בנותן בהמה לעובד כוכבים בקבלה בין מעוברת בין אינה מעוברת: ג] וחכמים אומרים כ״ז שיד עובד כוכבים באמצע וכו׳. וא״ת אמאי הביא כאן דברי חכמי׳ יותר מדליעל ופי׳ התוס׳ דבעי להביא לאחר מכאן. ולפי׳ דבריהם הביאו לאחר שסיים כל בעיותיה. אכן נראה למהר״פ ז״ל דהקורא דקדק בדבר דדוקא לענין האבעיא הראשונה דאיכ׳ אלא לר״י משום הכי לא מייתי דברי חכמים אבל זאת הבעיא היא לרבנן כמו לר״י משום הכי מייתי דברי חכמים לאשמועינן דדוקא להאי מלתא פליגי רבנן עליה דר״י דרבנן פטרי בבכורה ור״י מחייב אבל לגבי קונסין אותו וכו׳ לא פליג עליה. גליון:

ט) נראה דל״ל לא בהמה ומיירי בנותן בהמה לפטומה למפקיע מקדושתה שפיטה שומתה בשבת וכו׳.